DRAFT MINUTES

Meeting ID	2234
Committee	Pwyllgor Craffu Gwasanaethau Cymdeithasol
Date	10/12/2020
Attendees	Cynghorwyr Stephen Thomas (Cadeirydd) Cynghorwyr Keri Rowson (Is-gadeirydd) Cynghorwyr Derrick Bevan (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Garth Collier (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Gareth A. Davies (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Gareth L. Davies (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Phil Edwards (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Keith Hayden (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Wayne Hodgins (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Julie Holt (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Amanda Moore (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Greg Paulsen (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Tim Sharrem (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Bob Summers (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Tommy Smith (Aelod Pwyllgor) Damien McCann (Swyddog) Tanya Evans (Swyddog) Gemma Wasley (Swyddog) Alyson Hoskins (Swyddog) Liz Thomas (Swyddog) Gwasanaethau Democrataidd (Notify) Leeann Turner (Secretary) Pob Cynghorydd (Notify) Sean Scannell (Notify) Louise Bishop (Notify) Anne-Louise Clark (Notify) Richard Crook (Notify) Rhian Hayden (Notify) Michelle Morris (Notify) Steve Berry (Swyddog) Andrea Jones (Swyddog) Emma Bennett (Notify)

Item ID	4025
Item Title	Cyfieithu ar y Pryd
Summary	Nodwyd na dderbyniwyd unrhyw geisiadau ar gyfer y gwasanaeth cyfieithu ar y pryd.

Item ID	4026
Item Title	Ymddiheuriadau
Summary	Ni adroddwyd unrhyw ymddiheuriadau am absenoldeb.

Item ID	4027
Item Title	Datganiadau Buddiant a Goddefebau
Summary	Ni adroddwyd unrhyw ddatganiadau buddiant na goddefebau.

Item ID	4028
Item Title	Cofnodion Pwyllgor Craffu Gwasanaethau Cymdeithasol
Summary	Cyflwynwyd cofnodion y cyfarfod o’r Pwyllgor Craffu Gwasanaethau Cymdeithasol a gynhaliwyd ar 5 Tachwedd 2020. CYTUNODD y Pwyllgor i gadarnhau’r cofnodion.

Item ID	4087
Item Title	Diweddariad Cronfa Gofal Integredig (ICF) 2019/20
Summary	Rhoddwyd ystyriaeth i adroddiad y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion a gyflwynwyd i roi trosolwg ar y dyraniad presennol o gyllid ar gyfer prosiectau a gaiff eu monitro gan yr adran Gwasanaethau Cymdeithasol ac a gyllidir drwy Gronfa Gofal Integredig (ICF) Llywodraeth Cymru fel ym mis Tachwedd 2020. Siaradodd y Pennaeth Gwasanaethau Cymdeithasol am yr adroddiad a hysbysodd Aelodau fod Llywodraeth Cymru wedi rhoi diweddariad llafar am ymestyn y gronfa ymhellach ar gyfer y flwyddyn bontio (2021/22), fodd bynnag ni chafwyd cadarnhad swyddogol hyd yma o’r union ddyraniad. Pedwar maes allweddol yr ICF yw: • Pobl hŷn gydag anghenion cymhleth a chyflyrau hirdymor yn cynnwys dementia • Pobl gydag anableddau dysgu • Plant gydag anghenion cymhleth oherwydd anabledd neu salwch • Gofalwyr, yn cynnwys gofalwyr ifanc Yng nghyswllt prosiectau a nodwyd fel blaenoriaeth uchel/critigol, holodd y Cadeirydd os yw’r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol a phartneriaid rhanbarthol wedi gwneud ymdrechion cadarn i godi pryderon gyda Llywodraeth Cymru am yr effaith niweidiol y byddai dileu’r cyllid yn ei gael ar y prosiectau hyn. Dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion fod Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol a hefyd yr Aelod Gweithredol

	Gwasanaethau Cymdeithasol fel cynrychiolwyr ar y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol wedi tynnu sylw'n barhaus at y pryderon dros y ddwy flynedd ddiwethaf. Mae graddiad risg y prosiectau wedi rhoi dealltwriaeth glir o'r effaith o hyn ymlaen a rhoddwyd yr adroddiad terfynol i'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol ar y graddiad risg a'r pwysau ariannol. Mewn ymateb i gwestiwn gan Aelod am sut y gallai effaith staff yn gadael effeithio ar redeg y gwasanaethau, dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion y bu hyn yn her drwy gydol y prosiectau ICF, ond gyda sicrwydd gan Lywodraeth Cymru ar gyfer cyllid am y flwyddyn ychwanegol, nid oedd nifer sylweddol o staff wedi gadael ond mae hyn yn risg uchel yn gysylltiedig ag unrhyw raglen cyllid grant. Yng nghyswllt swyddi, holodd Aelod am y gwahaniaeth rhwng swyddi wte (cyfwerth ag amser cyflawn) a swyddi cyfwerth ag amser llawn. Eglurodd y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion y gwahaniaeth rhwng y ddau; mae nifer o swyddi yn rhai rhan-amser a gall rhai staff sydd â swyddi parhaol rhan-amser o fewn yr awdurdod lleol fod yn gweithio'n llawn-amser drwy wneud yr oriau lan yn defnyddio cyllid ICF. Gofynnodd Aelod am ddiweddariad ar yr estyniad a gynigir i Tŷ Augusta, Glynebwy. Dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion y bu oedi i ddechrau oherwydd y pandemig ond y cafodd cynlluniau eu hadolygu a'u bod wedi mynd yn ôl i Cynllunio. Mae gwaith ymchwilio yng nghyswllt y gwaith daear eisoes yn mynd rhagddo. Mewn ymateb i gwestiwn Aelod am ddyraniad cyllid Blaenau Gwent ar gyfer Gwasanaethau Oedolion a Gwasanaethau Plant, esboniodd y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion y gall y broses ddyrannu a chynnig fod yn gymhleth gan fod ffrydiau cyllid refeniw a hefyd gyfalaf o fewn cynllun buddsoddiad yr ICF. Ers 2014 bu cylchoedd cynnig bob blwyddyn, os oedd prosiect oedd yn addas ar gyfer ICF ac yn gydnaws â blaenoriaethau strategol yr awdurdod lleol, yna cyflwynir cynnig i'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol. Mae rhai prosiectau yn rhanbarthol felly byddai cyfran Blaenau Gwent o arian grant yn llai, gan y gallai gael ei rannu bum ffordd. Yng nghyswllt Gwasanaethau Plant a'r niferoedd critigol o blant y maent yn eu cefnogi, gellid cyfrannu peth o'r arian grant a ddyrannwyd i gefnogi prosiectau ehangach yng Ngwent. Esboniodd y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol pan ddechreuodd y Gronfa Gofal Integredig gyntaf, ei fod yn ymwneud ag oedolion hŷn, daeth cyllid ar gyfer plant cymhleth i fodolaeth o 2016 ymlaen, yn hanesyddol mae llawer o'r cyllid wedi mynd i bobl hŷn a gwasanaethau oedolion, dim ond yn ddiweddar y gallodd yr Awdurdod wneud cais am gyllid plant a gallai hyn fod yn rhan o'r rheswm am y gwahaniaeth yn y dyraniad cyllid. Yng nghyswllt yr argymhellion, holodd Aelodau os oes gan awdurdodau cyfagos ddulliau gwaith eraill. Dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion nad oedd awdurdodau cyfagos wedi sôn am ddulliau gweithredu gwahanol, pe byddai Blaenau Gwent eisiau gwneud rhywbeth sylweddol

	wahanol yna byddai hynny'n caei ei gyflwyno i'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol ei drafod. CYTUNODD y Pwyllgor i argymell derbyn yr adroddiad a chymeradwyo Opsiwn 1, sef cymeradwyo'r camau gweithredu sy'n mynd rhagddynt ar hyn o bryd i werthuso effaith dod â swyddi a gwasanaethau a gyllidir gan ICF i ben yn y dyfodol.

Item ID	4088
Item Title	Adroddiad Blynyddol 2019/20 Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol
Summary	Rhoddwyd ystyriaeth i adroddiad y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol a gyflwynodd berfformiad Gwasanaeth Mabwysiadu De Ddwyrain Cymru (SEWAS) a'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol (NAS) ar gyfer 2019/20. Siaradodd y Rheolwr Gwasanaeth, Gwasanaeth Mabwysiadu De Ddwyrain Cymru am yr adroddiad a thynnu sylw at y prif bwyntiau ynddo. Mae meysydd allweddol yr adroddiad yn cynnwys:- • Plant a gafodd eu lleoli ac sy'n aros mabwysiadu; • Galw am leoliadau mabwysiadu a recriwtio mabwysiadwyr; • Deunyddiau taith bywyd; a • Cefnogaeth mabwysiadu. Ffurfiwyd y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol yn 2014 gyda chylch gorchwyl i wella recriwtio, amserau aros ar gyfer plant a gwella cefnogaeth opsiynau. **<u>Prinder Mabwysiadwyr</u>** Yng nghyswllt recriwtio mabwysiadwyr, dywedodd nawr y penodwyd Swyddog Recriwtio y dylai'r Awdurdod fod yn rhagweithiol wrth geisio recriwtio mabwysiadwyr, mae angen rhyw fath o hysbysebu i ddenu pobl i ymweld â'r wefan h.y. hysbysiadau ar gylchfannau ffordd ac yn y blaen. Dywedodd y Rheolwr Gwasanaeth y gwnaed gwelliannau i'r wefan a bod y cyfuniad o'r cyfryngau cymdeithasol a'r wefan yn denu ymweliadau a soniodd hefyd y cynhaliwyd ymgyrch genedlaethol ym mis Hydref. Dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Plant fod gan SEWAS gynllun clir o fynychu digwyddiadau i godi ymwybyddiaeth yn y gymuned drwy gydol y flwyddyn, yn anffodus cafodd llawer o'r digwyddiadau hynny eu canslo oherwydd y pandemig. Cynigiodd y Cadeirydd y byddid yn ymchwilio mwy o opsiynau hysbysebu ar gyfer recriwtio mabwysiadwyr i ddiwallu anghenion y gwasanaeth ymhellach. CYTUNODD y Pwyllgor ar y llwybr gweithredu hwn.

	Gofynnodd Aelod pa gefnogaeth sydd yn ei lle ar gyfer mabwysiadwyr yng nghyswllt hyfforddiant. Dywedodd y Rheolwr Gwasanaeth fod rhaglen hyfforddiant lawn pedwar diwrnod cyn i'r asesiad ddechrau. Yng nghyswllt y prinder o fabwysiadwyr, holodd Aelod os oes prinder cenedlaethol neu os mai dim ond yn y de ddwyrain y mae prinder. Dywedodd y Rheolwr Gwasanaeth fod rhai rhanbarthau'n gwneud yn well nag eraill ond mae llanw a thrai. Roedd rhai ardaloedd, ar ôl cymeradwyo mabwysiadwyr, yn cael oedi wrth baru mabwysiadwyr gyda phlant; nid oedd hyn yn digwydd yn SEWAS sydd yn rhannol oherwydd ansawdd yr asesiadau a wneir i gael y bobl gywir, sy'n helpu i'w paru yn gyflym. Mynegodd y Cadeirydd a'r Aelodau Craffu eu diolch i'r staff a'u swyddogion am eu holl waith caled a'u dyfalbarhad mewn blwyddyn anodd. CYTUNODD y Pwyllgor, yn amodol ar yr uchod, i argymell yr adroddiad a chymeradwyo Opsiwn 1, sef ymchwilio mwy o opsiynau hysbysebu ar gyfer recriwtio mabwysiadwyr er mwyn diwallu anghenion y gwasanaeth.

Item ID	4089
Item Title	Blaenraglen Gwaith: 21 Ionawr 2021
Summary	Rhoddwyd ystyriaeth i adroddiad Cadeirydd Pwyllgor Craffu Gwasanaethau Cymdeithasol. Ar ôl trafodaeth fer, CYTUNODD y Pwyllgor i dderbyn yr adroddiad a chymeradwyo Opsiwn 1, sef paratoi tri adroddiad ychwanegol a'u cynnwys ym Mlaenraglen Gwaith y Pwyllgor Craffu Gwasanaethau Cymdeithasol: i. Cyflwyno adroddiad yn diweddaru ar y costau cyfreithiol yn gysylltiedig gyda'r gwasanaeth, yr adroddiad i gynnwys astudiaethau achos di-enw; ii. Adroddiad ar ddefnydd ymgynghorwyr a gyda ffocws neilltuol ar y costau a'r buddion yn gysylltiedig gyda'r gwasanaeth; ac iii. Adroddiad yn diweddaru ar blant bregus yn ystod COVID-19 gyda ffocws ar broblemau yn deillio o gau ysgolion, i'w gyflwyno i'r cyfarfod ar 11 Mawrth 2021. Gan mai hwn fyddai cyfarfod diwethaf y Pwyllgor Craffu Gwasanaethau Cymdeithasol yn 2020, manteisiodd yr Aelod Gweithredol Gwasanaethau Cymdeithasol ar y cyfle i ddiolch i'r uwch reolwyr a'r staff am eu cefnogaeth i'r Pwyllgor Craffu yn ei waith, yn arbennig yn y cyfnod heriol ac anodd hwn ac am y ffordd broffesiynol y mae Aelodau yn ymroi i waith pwysig iawn y Pwyllgor Gwasanaethau Cymdeithasol.